

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2015. gada 13. martā
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: Padome

Temats: 2015. gada Eiropas pusgads

- kopsavilkuma ziņojums par Padomes ieguldījumu

Pielikumā pievienots prezidentvalsts sagatavots kopsavilkuma ziņojums par dažādu Padomes sastāvu diskusijām un galvenajiem politiskajiem vēstījumiem attiecībā uz 2015. gada Eiropas pusgadu.

PREZIDENTVALSTS KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Ievads

Šajā ziņojumā ir apkopoti Padomē notikušo diskusiju rezultāti un Padomes secinājumi attiecībā uz Komisijas sagatavoto 2015. gada izaugsmes pētījuma paketi. Ziņojumā ir izmantota arī informācija no katrai valstij adresēto ziņojumu paketes, ar ko Komisija nāca klajā 2015. gada 26. februārī saistībā ar konkrētai valstij adresētu ieteikumu īstenošanu valsts līmenī.

Pirmajā gada izaugsmes pētījumā, ko Žana Kloda Junkera (*Jean-Claude Juncker*) vadītā Komisija iesniedza 2014. gada 28. novembrī, ir izklāstīta jauna programma nodarbinātībai un izaugsmei, kuras pamatā ir trīs savstarpēji papildinoši pīlāri: investīcijas, strukturālas reformas un fiskālā atbildība. Padome atzinīgi vērtē Komisijas 2015. gada izaugsmes pētījumu un visnotaļ piekrīt Komisijas veiktajai ES ekonomiskās situācijas un politikas problēmu analīzei.

Gada izaugsmes pētījums ir cieši saistīts ar tādām izšķirošām politiskām iniciatīvām kā Investīciju plāns Eiropai, enerģētikas savienība un topošās stratēģijas – digitālā vienotā tirgus stratēģija un iekšējā tirgus stratēģija attiecībā uz precēm un pakalpojumiem. Tika uzsvērtā arī saikne ar transporta politiku, kas vērsta uz nākotni, attīstot ilgtspējīgu infrastruktūru un labi funkcionējošu vienoto tirgu. Tādēļ debatēs tika skartas šīs plašākās politikas norises, dažādiem Padomes sastāviem dodot iespēju nākt klajā ar savu viedokli un pārdomām.

Padome ar lielu uzcītību turpina Investīciju plānu Eiropai. Ekonomikas un finanšu padome 2015. gada 10. martā pieņēma vispārēju pieeju priekšlikumam par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), kura mērķis ir trīs gadu laikā mobilizēt vismaz EUR 315 miljardus papildu publiskās un privātās investīcijās. Debatēs, kas risinājās dažādos Padomes sastāvos, tika uzsvērts ESIF potenciāls un apliecināts arī tas, ka līdztekus ir jāpievērš uzmanība citām Investīciju plāna sadaļām. Konkrēti, arī turpmāk ir jāuzlabo apstākļi investīcijām un vispārējā uzņēmējdarbības vide, mazinot regulatīvo slogu un vienlaikus nodrošinot pietiekamu regulatīvo noteiktību. Jānodrošina sinerģija starp ESIF, citām ES programmām, piemēram, "Apvārsnis 2020" un EISI, struktūrfondi un valsts finansējumu. Īpaši centieni ir nepieciešami, lai veicinātu finansējuma, tostarp riska kapitāla, pieejamību MVU un palīdzētu jaunizveidotiem Eiropas uzņēmumiem izšķirošajā izaugsmes posmā.

Attiecībā uz strukturālām reformām – lai gan ir gūti panākumi, reformu temps ir jāpaātrina. Kopumā, saskaņā ar Komisijas datiem, gandrīz puse no konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem (KVAI), kurus Padome pieņēma 2014. gada jūlijā, ir īstenota ierobežotā apmērā vai vispār nav īstenota. Nedaudz labāka situācija ir eurozonā, kurā 60 % no ieteikumiem ir īstenoti vismaz daļēji. Tomēr ir skaidrs, ka daudzās jomās ir jādara vairāk, jo īpaši valstīs, kurās tirgus spiediens ir mazāks. Galvenās problemātiskās jomas ietver preču un pakalpojumu tirgus reformas un valsts pārvaldes modernizāciju. Pastāvīgi augstais bezdarbs, jo īpaši ilgtermiņa un jauniešu bezdarbs, līmenis atkārtoti apliecina, ka darba tirgus jomā ir jāpieliek vēl lielākas pūles. Tas īpaši attiecas uz darba samaksas noteikšanu, izglītības un darba tirgus vajadzību saskaņošanu, valsts nodarbinātības dienestu spējām un darba tirgus segmentāciju.

Ņemot vērā arī fiskālo konsolidāciju, būtiska ir arī pensiju sistēmu turpmāka modernizācija un veselības un ilgtermiņa aprūpes efektivitātes uzlabošana.

Visbeidzot, Eiropai kopumā vajadzētu turpināt virzību pa izaugsmi veicinošu fiskālās atbildības ceļu. Katrai dalībvalstij, ņemot vērā tās fiskālās iespējas, būtu atbilstoši jārīkojas. Ir nepieciešams turpmāks progress fiskālās politikas koordinācijai eurozonā. Kopumā vairāk uzmanības ir jāpievērš publisko finanšu efektivitātei, kvalitātei un ietekmei uz izaugsmi. Pilnībā ir jāīsteno ieteikumi par nodokļu īpatsvara samazināšanu darbaspēka izmaksās un par izdevumu līmeņa saglabāšanu tādās izaugsmi veicinošās jomās kā pētniecība un investīcijas.

Padomē notikušajās diskusijās par gada izaugsmes pētījumu tika uzsvērts digitālās ekonomikas potenciāls attiecībā uz ES izaugsmes un nodarbinātības programmu. Eiropai ir nepieciešama digitāla pārveide, lai no jauna apliecinātu savu vadošo nozīmi pasaules digitālajā ekonomikā. Digitalizācijai būtu jāskar visas politikas jomas – no rūpniecības līdz vides politikai. Daži no digitālās ekonomikas pamatā esošajiem priekšnoteikumiem, kas prasa izlēmīgu rīcību ES un valstu līmenī, ir ātrdarbīgu platjoslas tīklu izvēršana, digitālo prasmju trūkuma novēršana, patērētāju uzticēšanās veidošana un kiberdrošības stiprināšana. Ir steidzami jāizveido digitālais vienotais tirgus, novēršot šķēršļus pārrobežu e-komercijai un to vēl vairāk stimulējot. Joprojām nepieciešams ir atbalsts pētniecībai un investīcijām, mākoņdatošanai un lielo datu izmantošanai. Eiropai ir jāatbalsta jaunizveidoti digitāli uzņēmumi, un arī plašāk jāizvērs atbalsts tās uzņēmumu digitalizācijai. Padome ar ieinteresētību gaida, ka Komisija iesniegs visaptverošu un vērienīgu digitālā vienotā tirgus stratēģiju.

2015. gada Eiropas pusgads būs pirmais, kurā tiks īstenots 2015. gada izaugsmes pētījumā ierosinātais racionalizētais modelis. Padomē notikušajās debatēs izskanēja atbalsts šai racionalizācijai. Analīzei par katru dalībvalsti atsevišķi, kura tika iesniegta daudz agrāk (26. februārī) nekā iepriekš, būtu jāuzlabo atbildības sajūta un jāvienkāršo savstarpējā izvērtēšana. Ar to būtu jāatvieglo konkrētai valstij adresētu ieteikumu izskatīšana Padomē un jāveicina ieinteresēto personu lielāka iesaiste valsts līmenī.

Prezidentvalsts Eiropas līmenī ir iesaistījusies viedokļu apmaiņā ar Eiropas Parlamentu par Eiropas pusgadu. Parlaments 2015. gada 11. martā pieņems trīs rezolūcijas par šo tematu: attiecībā uz Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu – 2015. gada izaugsmes pētījumu, attiecībā uz Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu – nodarbinātības un sociālos aspektus 2015. gada izaugsmes pētījumā un attiecībā uz vienotā tirgus pārvaldību 2015. gada Eiropas pusgadā. Arī starpparlamentu dialogs par Eiropas pusgadu, ko 2015. gada 3. un 4. februārī rīkoja Eiropas Parlaments, ir devis savu ieguldījumu pārdomās (sk. dok. 6195/15).

Ekonomika un finanses

Ekonomikas un finanšu padomes (*ECOFIN*) 2014. gada 9. decembra sanāksmē tika apspriests gada izaugsmes pētījums. Šajā sanāksmē tika izskatītas arī iecerētās izmaiņas Eiropas pusgadā saistībā ar viedokļu apmaiņu par stratēģiju "Eiropa 2020" un tās īstenošanu visa Eiropas pusgada laikā, pamatojoties uz kopīgo Ekonomikas un finanšu komitejas un Ekonomikas politikas komitejas atzinumu (dok. 16228/14). Pēc tam, 2015. gada 17. februāra sanāksmē, *ECOFIN* padome pieņēma Padomes secinājumus par gada izaugsmes pētījumu un brīdināšanas mehānisma ziņojumu (dok. 5957/1/15 REV1). Komisija 2015. gada 10. martā *ECOFIN* padomē iesniedza integrētu analīzi par katru valsti.

ECOFIN padome piekrita plašajām politikas prioritāšu jomām, kuras izklāstītas Komisijas gada izaugsmes pētījumā un uz kurām 2015. gadā būtu jākoncentrē centieni valstu un ES līmenī, proti, – palielināt investīcijas, ar jaunu apņēmību īstenojot strukturālās reformas un ievērojot fiskālo atbildību.

ECOFIN padome arī atzinīgi novērtēja Komisijas ierosinājumus racionalizēt un pastiprināt Eiropas pusgada procesu.

Attiecībā uz investīcijām secinājumos ir atzīts, ka investīcijas ir steidzami jāpalielina, lai stiprinātu ES ekonomikas atlabšanu un izaugsmes potenciālu, un ir atzinīgi novērtēts Investīciju plāns Eiropai, kas tika iesniegts kopā ar gada izaugsmes pētījumu. *ECOFIN* padome uzsver, ka saskaņā ar Investīciju plānu sāktās iniciatīvas būtu jāpapildina ar pasākumiem, kas uzlabo uzņēmējdarbības vidi un kas investēšanu padara pievilcīgāku.

2015. gada 10. martā *ECOFIN* padome pieņēma vispārējo pieeju attiecībā uz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1291/2013 un (ES) Nr. 1316/2013 (dok. 6831/15), kura mērķis ir no publiskajām un privātajām investīcijām trīs gadu laikā mobilizēt vēl vismaz EUR 315 miljardus. Par šo vispārējo pieeju ātri panāktā vienošanās apliecina stingru politisko atbalstu šai iniciatīvai no dalībvalstu puses un skaidru situācijas izpratni, ka Eiropai ir ātri vajadzīgas jaunas investīcijas. Lai pilnībā izmantotu ESIF sniegtās priekšrocības, vispārējā pieejā ir stingri prasīta pārredzama un depolitizēta pārvaldības struktūra un noteikti skaidri projektu atlases kritēriji. Tie ir saistīti ar projekta atbilstību Savienības politikai, dzīvotspēju, pievienoto vērtību un privāto investoru līdzdalību. Padomes vispārējā pieejā liela nozīme ir paredzēta arī valsts attīstību veicinošām bankām un investīciju platformām, kurām būs investīciju projektu katalizatora funkcija. Eiropas Investīciju bankai (EIB) būs izšķiroša nozīme, nodrošinot, lai ar jauno konsultāciju centru visur Savienībā tiktu sniegta efektīva tehniskā palīdzība projektu izstrādē.

Attiecībā uz strukturālo reformu īstenošanu secinājumos ir atzīts, ka vērienīga strukturālo reformu īstenošana preču, pakalpojumu un darba tirgos ir izšķiroša, lai palielinātu ražīgumu, tiktu atgūta konkurētspēja un uzlabota uzņēmējdarbības vide, līdz ar to veicinot arī produktīvas privātās investīcijas, nodarbinātību un izaugsmes potenciālu. Tajos ir atzīts, ka Eiropas vienotais tirgus joprojām ir visstiprākais izaugsmes dzinulis Eiropas Savienības līmenī un ka prioritāte ir pabeigt vienotā tirgus izveidi gan attiecībā uz precēm, gan uz pakalpojumiem. *ECOFIN* padome pauda atzinību par dalībvalstu centieniem īstenot strukturālās reformas, vienlaikus uzsverot, ka visās dalībvalstīs ir vajadzīgi papildu reformu centieni, kas ir atbilstoši atlikušajam stagnācijas un ievainojamības līmenim.

Attiecībā uz fiskālo atbildību Padome atzinīgi novērtēja ievērojamo progresu, kas panākts fiskālās konsolidācijas jomā, un atzina, ka tajā pašā laikā lielākajā dalībvalstu daļā joprojām ir augsts valsts parāda līmenis un ka joprojām ir jācenšas panākt parāda līmeņa krišanos. Secinājumos uzsvērts, ka, lai nodrošinātu publisko finanšu stabilitāti, visām dalībvalstīm ir būtiski turpināt uz izaugsmi vērstas un diferencētas fiskālās konsolidācijas stratēģiju, par ko panākta vienošanās. Tajos uzsvērts, ka visas dalībvalstis īsteno savu fiskālo politiku, ievērojot savus pienākumus saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, kas atbilstoši saskaņotajām strukturālajām korekcijām ļauj darboties automātiskajiem stabilizatoriem, vienlaikus ilgtermiņā nodrošinot publisko finanšu ilgtspēju.

Visbeidzot, attiecībā uz izmaiņām, lai racionalizētu un pastiprinātu Eiropas pusgada procesu, *ECOFIN* padome atzinīgi novērtēja Komisijas ierosinājumus. Secinājumos ir atzīts, ka vienota visaptveroša ekonomiskā novērtējuma publicēšana par katru dalībvalsti procesa agrākā posmā dod iespēju panākt labāku pārredzamību un atsauksmes par Komisijas veikto analīzi, kā arī dod vairāk laika izskatīt un apspriest ES ieteikumus, kuri vēl vairāk palielinātu atbildību un uzlabotu daudzpusējās uzraudzības procesu. Tajos uzsvērts, cik svarīgi ir visu gadu pārraudzīt snieguma rādītājus un politikas īstenošanu, tostarp konkrētai valstij adresēto ieteikumu īstenošanu.

Nodarbinātības un sociālie jautājumi un veselība

Saistībā ar 2015. gada Eiropas pusgadu Padomes (*EPSCO*) 2014. gada 11. decembra un 2015. gada 9. marta sanāksmē tika rīkotas plašas politikas debates par rīcības prioritātēm nodarbinātības un sociālās politikas jomās. Šajā sakarā *EPSCO* padome, ņemot vērā gada izaugsmes pētījumu, pieņēma 2015. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu (dok. 7006/15) un Padomes secinājumus (dok. 7007/15), kuros sniegtas politiskas pamatnostādnes nodarbinātības un sociālajai politikai 2015. gadā. Tā apstiprināja arī galvenos vēstījumus, kas sniegti Sociālās aizsardzības komitejas ziņojumā par sociālo situāciju Eiropas Savienībā (dok. 6194/15).

Lai gan vairākus dalībvalstu ekonomikas rādītāji liecina par piesardzīgi pozitīvām tendencēm, augstais bezdarba līmenis Eiropas Savienībai joprojām ir būtiska problēma. Priekšnosacījums sekmīgam bezdarba problēmas risinājumam ir integrēta pieeja, kurā būtu ņemta vērā nodarbinātība un sociālā problemātika un kura būtu ar tām saskaņota.

Ministri plaši atbalstīja trīs pīlāru pieeju, kas gada izaugsmes pētījuma izmantota, lai risinātu pašreizējo problemātiku. Dažas delegācijas atsaucās uz nepieciešamību šajā pieejā vēl vairāk uzsvērt sociālos aspektus.

Lai risinātu steidzamās problēmas, darba tirgiem ir jākļūst iekļaujošākiem un jādarbojas sekmīgāk. Īpašs uzsvars tika likts uz tādu neaizsargātu iedzīvotāju grupu iekļaušanu, kurām vajadzīga mērķtiecīga palīdzība. Lielāka uzmanība ir jāpievērš sieviešu lomai darba tirgū un visā sabiedrībā kopumā. Lai panāktu dzimumu līdztiesību, ir jānovērš atšķirība darba samaksā un ir vairāk jāņem vērā sieviešu vajadzības.

Par kritisku aspektu ir kļuvis ilgtermiņa bezdarbs, kam steidzami ir jāpievērš uzmanība un jāvelta īpaši pasākumi. Joprojām augsta politiskā prioritāte ir piešķirta jaunatnes bezdarbam. Drīz ar jaunu priekšlikumu Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas priekšfinansējuma palielināšanai tiks pastiprināta programma "Garantija jauniešiem" uzsākšana. Darba mūža pagarinājums rada papildu pārbaudījumus vecāka gadagājuma darba ņēmējiem, attiecībā uz kuriem papildus mūžizglītības programmu veicināšanai ir jārada īpaši apstākļi.

Saistībā ar Eiropas pusgadu kā ļoti vērtīgs instruments sevi ir pierādījis savstarpējā mācīšanās un savstarpējā pārraudzība, un šie instrumenti būtu jāizmanto arī turpmāk. Cita starpā tie dod dalībvalstīm iespēju citai no citas mācīties un tādējādi tām palīdz uzlabot politiku.

Digitālā ekonomika un jaunās tehnoloģijas piedāvā jaunas iespējas, kas jāizmanto. Ieguldījumi cilvēkos un prasmēs ir mērķtiecīgi jāvērs uz to, lai darba ņēmējus sagatavotu dinamiskākai videi ekonomikā. Prasmes ir nepārtraukti jāpielāgo mainīgajiem ekonomikas un nodarbinātības apstākļiem. Nestabilas nodarbinātības vietā ir jārodas kvalitatīvām darbvietām. Ir jāuzlabo sociālās aizsardzības sistēmu lietderība un efektivitāte.

Ministri atzinīgi vērtēja izmaiņas Eiropas pusgada procesā, īpaši valstu ziņojumiem paredzēto laiku, kas tagad dod iespējas labākam dialogam, diskusijām un konsultācijām ar ieinteresētajām personām valstī. Tika uzsvērtas Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas nozīme Eiropas pusgadā un to ieguldījums. Uzsvērtā tika arī sociālo partneru loma un nozīmīgums, īpaši attiecībā uz to iesaisti Eiropas pusgada procesā un attiecībā uz savstarpējo mācīšanos. Vispār to ieguldījums ir būtisks attiecībā uz tiem faktoriem, kas ir svarīgi, lai panāktu iekļaujošākus un labāk funkcionējošus darba tirgus un sasniegtu sociālās politikas mērķus. Izskanēja arī atsauce uz nodarbinātību un sociālajiem ieguvumiem, ko varētu nest jaunais Investīciju plāns.

Konkurētspēja

Saistībā ar Eiropas pusgadu un pamatojoties uz 2015. gada izaugsmes pētījumu, Konkurētspējas padome 2015. gada 2. martā rīkoja politikas debates par iekšējā tirgus un rūpniecības konkurētspējas aspektiem un 3. martā – par pētniecības aspektiem. Debatēs ministri pievērsās arī Investīciju plānam Eiropai un īpaši tam, kā uzlabot investīciju vidi Eiropā.

Iekšējais tirgus

Ministri atzina, ka steidzami ir jāstiprina, jāpadziļina un pilnībā jāpabeidz vienotā tirgus izveide. Uzsverot vajadzību turpināt centienus veikt horizontālus politikas pasākumus, ministri arī deva priekšroku pragmatiskai, uz nozari vērstai pieejai, kas varētu paātrināt vienotā tirgus integrāciju. Ministri minēja, ka nozares ar augstāko izaugsmes potenciālu ir digitālā ekonomika, enerģētika, transports, telekomunikācijas un pakalpojumi (tostarp mazumtirdzniecība, uzņēmējdarbības pakalpojumi, būvniecība). Valsts reformas joprojām ir valsts politikas programmu prioritāte, un ministri arī minēja piemērus vai reformas, kas veiktas īpaši tādēļ, lai novērstu esošos šķēršļus un uzlabotu uzņēmējdarbības un investīciju vidi. Šajā sakarībā ministri uzsvēra, ka ir ļoti svarīgi uzlabot uzņēmumu, īpaši MVU, piekļuvi publiskajam iepirkumam un atvieglot personu brīvu pārvietošanos, ātri īstenojot Direktīvu par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu.

Ministri akcentēja, cik svarīga ir efektīva vienotā tirgus pārvaldība, tostarp uzsverot, ka ir svarīgi cik vien iespējams labi īstenot un izpildīt esošos noteikumus. Viņi pastāvēja uz vajadzību uzņēmumu un patērētāju interesēs uzlabot un vienkāršot tiesību aktus, konsekventi ievērojot labāka regulējuma un īpaši *REFIT* principus. Ministri uzsvēra arī vajadzību pilnībā ievērot pārredzamības, subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, samazināt administratīvo slogu un visu iniciatīvu sagatavošanā izmantot pienācīgi pamatotu ietekmes novērtējumu.

Tika plaši norādīts – lai palielinātu ES starptautisko konkurētspēju, ir svarīgi apzināt arī šķēršļus un ierobežojumus pārrobežu tirdzniecībai. Daudzi ministri uzsvēra, ka ir jāizmanto viss pakalpojumu nozares potenciāls, pilnībā īstenojot Pakalpojumu direktīvu un pārskatot noteikumus par paziņošanu, un pilnvērtīgāk jāpielieto vienotā tirgus instrumenti, tostarp dodot priekšroku savstarpējas atzīšanas un saskaņošanas līdzsvarotam apvienojumam. Visi ministri norādīja, ka gaida digitālā vienotā tirgus paketi, kas paredzēta 2015. gada maijā, un "Preču un pakalpojumu iekšējā tirgus stratēģiju", kas gaidāma 2015. gada rudenī, un mudināja Komisiju būt vērīgai šajās paredzētajās iniciatīvās.

Rūpniecība

Rūpniecības politikas aspekti tika apspriesti saistībā ar gaidāmo digitālā vienotā tirgus stratēģiju. Vissvarīgākais, par ko dalībvalstis bija vienprātis, ir, lai stratēģijā pilnībā būtu iekļauti rūpniecības politikas elementi. Konkurētspējīga ES nozīmē digitālu ES, un tās pamatā ir jābūt tādiem inovatīviem uzņēmumiem, gan lieliem, gan maziem, kas spēj izmantot digitālās iespējas darbvietu un izaugsmes radīšanai. Nevajadzētu aizmirst mikrouzņēmumus, un īpaša uzmanība būtu jāvelta inovatīviem jaunizveidotiem uzņēmumiem.

Ministri apzināja tādu rīcību un pasākumus, kam būtu vislielākais potenciāls šā mērķa sasniegšanā. Vairāki ministri uzsvēra, ka ES mērogā un it īpaši MVU vajadzībām ir jāatvieglo piekļuve finansējumam, tostarp riska kapitālam, un šajā sakarībā ir jāmaina riskēt negribīgā mentalitāte. Ir vajadzīgs ne tikai riska kapitāls nobriedušiem uzņēmumiem, bet arī sākuma un aizsākumu finansējums mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī darbības paplašināšanas vajadzību nodrošinājums. Par būtisku aspektu tika atzīta arī regulatīvo šķēršļu likvidēšana kā dalībvalstīs, tā arī starp tām. Tādējādi tiktu radīts patiess vienotais tirgus digitālajiem uzņēmumiem, un tas savukārt dotu iespēju īpaši maziem jaunizveidotiem uzņēmumiem augt ātrāk un palīdzēt Eiropas Savienībai globālajā konkurencē. Šajā sakarībā tika akcentēta vajadzība visā ES piemērot principu "MVU paredzēta vienas pieturas aģentūra".

Daudzi ministri uzsvēra, ka, likvidējot visus šķēršļus e-komercijai, ir vajadzīga ES mēroga sadarbība starp sistēmām un ražojumiem, kas panākama ar visai Eiropai paredzētu standartu noteikšanu. Ieguvums varētu būt arī sadarbīgākas sistēmas, kā to apliecināja tādi piemēri kā vienots e-paraksts, e-marķēšana u. c. Gan ražotājiem, gan patērētājiem pastāvošo šķēršļu vidū tika minēta arī datu aizsardzība, attiecībā uz kuru valsts noteikumi un regulējums jāpieskaņo globālās digitālās tirdzniecības attīstībai, vienlaikus nodrošinot saskaņotu un stabilu sistēmu datu plūsmām un panākot, lai tiktu pienācīgi īstenoti ES datu aizsardzības noteikumi.

Daži ministri uzsvēra investīciju (tostarp no esošajiem Eiropas fondiem) nepieciešamību, lai uzņēmumiem palīdzētu digitalizācijas procesā. Dažas dalībvalstis uzskatīja, ka šeit jāizmanto Investīciju plāns Eiropai.

Kopumā ministri uzsvēra fundamentālos priekšnosacījumus, kas vajadzīgi, lai Eiropas rūpniecība pilnībā izmantotu digitalizācijas un digitālās ekonomikas potenciālu rūpniecības konkurētspējas uzlabošanai. Šie priekšnosacījumi ietvēra nepieciešamību visā Eiropā izvērst ātrdarbīgu platjoslu tīklu, risināt digitālo prasmju trūkuma problēmu visos izglītības un hierarhijas līmeņos (iedzīvotāji, darba ņēmēji un vadītāji), kā arī veidot gan patērētāju, gan uzņēmumu uzticēšanos kibernetiskajai un palāvētību uz to, it īpaši attiecībā uz rūpniecības datu īpašumtiesībām, izmantošanu un pieejamību.

Ministri kopumā piekrita gada izaugsmes pētījumā veiktajai analīzei, ka prioritāte ir jāpiešķir pētniecībai un inovācijai (P&I) paredzētam finansējumam, ka investīcijām ir jābūt pārdomātām un efektīvām, lai kopā ar privātajām investīcijām radītu vajadzīgo sviras efektu, un ka ir jāuzlabo pamatnosacījumi, lai investīcijas sniegtu reālu materiālo vērtību. Viņi turklāt uzsvēra, ka ir jānodrošina piemēroti tiesību akti, tostarp uz izaugsmi vērsta valsts atbalsta regulējums, jāsamazina birokrātija un administratīvās procedūras un jānodrošina pienācīga izglītība un prasmes. Ilgtermiņa redzējums un stratēģija attiecībā uz investīcijām ir vajadzīga kā dalībvalstu, tā arī ES līmenī.

Vairāki ministri uzsvēra, ka ir svarīgi palielināt pētniecības programmu efektivitāti, nosakot prioritātes un pārdomātu specializāciju, kas balstīta uz izvērtējumu. Daudzi uzskatīja, ka ir vajadzīgas arī tādas strukturālas reformas kā šķēršļu likvidēšana pētnieku mobilitātei un nodokļu stimulu izmantošana.

Attiecībā uz labvēlīgas vides radīšanu kā publiskām, tā arī privātām investīcijām ir jāsiglabā stratēģiskas publiskās investīcijas P&I, lai privātajām investīcijām būtu sviras efekts. Vairāki ministri arī atgādināja par to, ka, apsverot investīciju lēmumus, liela uzmanība ir jāvelta pētniecības izcilībai un kvalitātei. Tika atzīts, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt programmas "Apvārsnis 2020" un izveidojamā Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF), kā arī struktūrfondu un valstu finansējuma sinerģijas. Turklāt ministru vairākums uzsvēra, ka privātie uzņēmumi, it īpaši MVU un uzņēmumi ar vidēji lielu kapitālu, ir labāk jāintegrē visu līmeņu P&I procesos, lai nodrošinātu investīciju un zināšanu pārnasi. Būtu jāuzsver tādi saistīti ieguvumi kā nodokļu stimuli, digitālās iespējas, lielo datu un datu atkalizmantošanas potenciāls, atklāti pieejama inovācija un zinātne, kā arī ar tirgu cieši saistīti pasākumi.

Tā kā attiecībā uz Investīciju plānu Eiropai vairāki ministri pauda bažas par programmas "Apvārsnis 2020" līdzekļu pārvešanu uz ESIF, viņi uzsvēra, ka ESIF atlases kritērijos prioritāte ir jāpiešķir tiem projektiem, kas ir visnovatoriskākie un viskonkurētspējīgākie, ņemot vērā arī šo projektu sociālekonomisko ietekmi ilgtermiņā, un ka ir vajadzīgi eksperti, kas šajos jautājumos pārstāv plašu zināšanu klāstu, un ka ir vajadzīga atgriezeniskā informācija par atlasītajiem projektiem. Vairāki ministri uzsvēra, ka ir jānodrošina, lai pētniecībā un inovācijā ieinteresētās personas, tostarp MVU, ar ESIF starpniecību varētu piekļūt finansējumam.

Transports

Transporta padomē 2015. gada 13. martā noritēja politikas debates par transporta lomu un ieguldījumu visa ES izaugsmes potenciāla atraisīšanā apstākļos, kad pasaules mērogā arvien pieaug konkurence.

Ministri atzina, ka uz nākotni vērsta un paredzama infrastruktūras attīstība ir būtiska uzlabotai Eiropas konkurētspējai un labi funkcionējošai vienotajai transporta telpai. Eiropas transporta tīkla (*TEN-T*) īstenošanas mērķis ir stiprināt Eiropas teritoriālo un sociālo kohēziju un iekšējo tirgu. Attiecībā uz normatīvo vidi un tās īstenošanu ministri uzsvēra, ka ir jāpiemēro lietpratīga regulējuma un vienlīdzīgu konkurences apstākļu principi. Ministri uzsvēra, ka efektīvs, labi funkcionējošs un ilgtspējīgs *TEN-T* tīkls izšķiroši ietekmē ES konkurētspēju globalizētā pasaulē.

Ministri norādīja, ka ir pilnībā jāizmanto transporta jomas inovāciju dotās iespējas, kas rada Eiropas ekonomikai dažādas izdevības ne tikai infrastruktūras jomā, bet arī elektrisko un bezvadītāja automobiļu ražošanas un loģistikas pakalpojumu nozarē. Ir arī pilnībā jāizmanto sinerģijas starp enerģētikas nozarēm, jo īpaši alternatīvu degvielu, telesakaru un digitālās ekonomikas jomā, sevišķi attiecībā uz intelektisku transporta sistēmu pakalpojumiem.

Tika arī atzīts, ka būtisks uzdevums *TEN-T* tīkla attīstībai ir īstenot svarīgākos trūkstošos pārrobežu projektus, jo īpaši dzelzceļa un iekšzemes ūdensceļu jomā. Šie projekti bieži vien prasa lielas izmaksas un dod ilgtermiņa sociālus un ekonomiskus ieguvumus, nenodrošinot skaidri redzamus stimulus privātiem partneriem. Turklāt galvenie ieguvēji no tiem ir nevis reģioni, kuros šie projekti tiek īstenoti, bet gan dalībvalstis un ES kopumā.

Ministri atzina, ka, lai Eiropa sasniegtu savus mērķus, ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas transporta nozarē. ES budžets 2014.–2020. gadam paredz zināmu atbalstu dotāciju formā no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta, lai papildinātu dalībvalstu atbalstu *TEN-T*. Tomēr šie publiskie budžeti nodrošina tikai daļu no minētajām vajadzībām.

Ierosinātais Eiropas Stratēģisko investīciju fonds varētu nodrošināt jaunas iespējas transporta jomas stratēģisko darbību finansēšanai un piesaistīt papildu līdzekļus projektiem, kuri dod reālu ES pievienoto vērtību un kuru riska profils ir augstāks nekā tādiem projektiem, kurus parasti finansē publiskas un privātas bankas vai privāti partneri. Tomēr ir jāmeklē vairāk jaunu finansēšanas mehānismu, arī publisko un privāto partnerību ietvaros.

Attiecībā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fondu vairāki ministri uzsvēra, ka, lai nodrošinātu dalībvalstu palāvību un Investīciju plāna sekmīgu īstenošanu transporta projektu labā, būtiska ir atklāta un neatkarīga projektu atlase un stabili kritēriji.

Telekomunikācijas

TTE padome (Telekomunikācijas) 2014. gada 27. novembra sanāksmē apsprieda stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanu (dok. 16175/14), ņemot vērā 2015. gada izaugsmes pētījuma (GIP) publicēšanu. Saistībā ar 2015. gada Eiropas pusgadu prezidentvalsts aicināja dalībvalstis sniegt turpmākās atbildes rakstiski (dok. 6407/15).

Dalībvalstis atzinīgi vērtē GIP procesu un kopumā atbalsta stratēģijas "Eiropa 2020" turpmāku darbību ar Eiropas digitalizācijas programmu (EDP) kā vienu no tās pamatiniciatīvām. ņemot vērā Komisijas gaidāmo digitālā vienotā tirgus (DVT) stratēģiju, dalībvalstis aicina vairāk uzmanības pievērst darbībām, kuras saistītas ar izaugsmi un darbvietām un kurām ir konkurētspējas elements.

Delegācijas kopumā atzinīgi vērtē digitālās politikas redzamības uzlabošanu gan ES, gan valsts līmenī. Vienlaikus tiek gaidīts, lai nākamā stratēģija pēc būtības būtu holistiskāka un horizontālāka ar mērķi panākt digitālu Eiropas pārveidi, kas varētu Savienību atkal padarīt par vadošo dalībnieku digitālajā ekonomikā un galvenajās tehnoloģiju nozarēs.

Atzīstot, ka ir gūti panākumi daudzos digitālās politikas jautājumos, kā to nesen parādīja digitalizācijas programmas rezultātu pārskats, tomēr delegācijas norāda vairākas jomas, kurās pēc viņu uzskatiem varētu darīt vairāk, vai nu veicot kā daļu no EDP darbībām, vai arī iekļaujot kā prioritāras jomas DVT stratēģijā:

- sekmēt tādus tiesību aktus, kas veicina Eiropas saimnieciskās darbības vides digitālo pārveidi attiecībā uz digitālas un inovatīvas ekonomikas izveidošanu; veicot jauna regulējuma ietekmes novērtējumu, kā horizontāls politikas princips būtu jāatzīst un jāpiemēro princips "pēc noklusējuma digitāls";
- nodrošināt piekļuvi un savienojamību un veicināt ātrgaitas platjoslas tīklu izvēršanu, tostarp ar Investīciju plāna palīdzību; šajā sakarībā deleģācijas norādīja, ka EDP noteiktie mērķi ir nepietiekami, lai pabeigtu DVT izveidi;
- sekmēt centienus pabeigt digitālo vienoto tirgu, jo īpaši veicinot un stimulējot e-komerciju, likvidējot nevajadzīgos ierobežojumus un šķēršļus pārrobežu tirdzniecībai un pakalpojumiem tiešsaistē un izbeidzot tādu diskriminējošu praksi kā ģeogrāfiskā bloķēšana; konkrētās veicamās darbībās ietilpst elektronisko sakaru un audiovizuālā tirgus tiesiskā regulējuma pārskatīšana un autortiesību regulējuma atjaunināšana;
- veidot uzticēšanos, paļāvību, drošību, noturību un uzticamību digitālo pakalpojumu jomā un it īpaši internetā, kas ir stūrakmens tam, lai patērētāji, uzņēmumi un valsts pārvalde paplašināti izmantotu digitālos pakalpojumus; būtu jāpanāk virzība datu aizsardzības, privātuma un informācijas drošības jomā;
- veikt vairāk atbalsta darbību, lai veicinātu pētniecību un inovāciju, mākoņdatošanu un lielos datus; ir jāpalielina investīcijas IKT pētniecībā un digitālajā inovācijā, vairāk veicinot finansējuma programmas un jauno Investīciju plānu;
- lai piesaistītu investorus digitālajā jomā, ir vajadzīga lielāka regulatīvā noteiktība, investīcijas infrastruktūrā, īpaši platjoslas tīklos un digitālajos pakalpojumos, efektīva un konsekventa izpilde gan Eiropas, gan valstu līmenī, kā arī liekā regulatīvā sloga likvidēšana;
- pilnveidot digitālās prasmes, ņemot vērā prasmju trūkumu, kāds aizvien pastāv gan attiecībā uz lietotājiem, gan uz piedāvātājiem, un tādēļ, lai IKT nozari padarītu pievilcīgu jauniešiem;
- atbalstīt jaunizveidotus uzņēmumus/MVU, īpaši saistībā ar vajadzību samazināt administratīvos šķēršļus, bet arī saistībā ar piekļuvi riska kapitālam;

- risināt nodokļu jautājumus, kas saistīti ar digitālā vienotā tirgus izveidi;
- samazināt digitālo plaisu starp dalībvalstīm, kā arī dalībvalstu iekšienē;
- sekmēt digitalizētāku pieeju valsts pārvaldes iestādēm un turpināt attīstīt e-pārvaldi, e-iegākumu un elektronisku piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem, tostarp sadarbspējīgiem pārrobežu pakalpojumiem; būtu jāpieliek pūles, lai piemērotu principu, ka informāciju no iedzīvotājiem ievāc tikai vienreiz;
- attīstīt publiskā un privātā sektora partnerību, lai paātrinātu progresu un paplašinātu piekļuvi finansējumam.

Enerģētika

TTE padome (Enerģētika) 2014. gada 9. decembrī pieņēma secinājumus par iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu (dok. 16037/14) un 2015. gada 5. martā rīkoja politikas debates par enerģētikas infrastruktūru, tās attīstību un prioritātēm.

Delegācijas atkārtoti uzsvēra to, cik svarīgi ir steidzami panākt pilnībā funkcionējoša un savstarpēji savienota Eiropas iekšējā enerģētikas tirgus izveidi, lai nodrošinātu nepārtrauktu enerģijas piegādi visā Eiropā un palielinātu savstarpējo savienotību, kas tuvākajā nākotnē izbeigtu dalībvalstu nošķirtību no Eiropas gāzes un elektroenerģijas tīkla. Savstarpēji savienots un sinhronizēts Eiropas energotīkls ir būtisks, lai nodrošinātu cenas ziņā pieejamu, drošu un ilgtspējīgu enerģiju. Tas arī radīs vairāk iespēju saistībā ar investīcijām, izaugsmi un nodarbinātību visā Eiropas Savienībā. Lai izveidotu pienācīgus starpsavienojumus, nekavējoties būs jāpieliek pūles visos līmeņos, lai sasniegtu kopīgo mērķi, proti, pilnībā funkcionējošu un savstarpēji savienotu Eiropas iekšējo enerģijas tirgu.

Atbalstot šo mērķi, delegācijas uzsvēra, ka nekavējoties ir jārealizē kopīgu interešu projekti (KIP), lai vēl vairāk stiprinātu iekšējo enerģijas tirgu. Tās arī uzskatīja, ka savlaicīga tīkla kodeksu pieņemšana un īstenošana attiecībā uz gāzi un elektroenerģiju būtu jānosaka par augstāko prioritāti visā Eiropas Savienībā. Bez tam tika uzsvērts, ka jāuzlabo tirgus modelis, jo īpaši elektroenerģijas nozarē.

Reģionālā tirgus integrācija tika atzīta par svarīgu rīku nolūkā panākt vienotā enerģijas tirgus pilnīgu konsolidāciju visā Eiropas Savienībā. Tādēļ jāturpina izvērst reģionālo sadarbību, lai pievērstos plašākām politikas prioritātēm, un, koordinēti īstenojot KIP, tā būtu svarīgs instruments, ar ko līdz 2020. gadam panākt 10 % elektroenerģijas starpsavienojumu mērķi starp dalībvalstīm, kā to noteikusi Eiropadome.

Ņemot vērā būtiskos investīciju apmērus, kas vajadzīgi līdz 2020. gadam, lai izveidotu vajadzīgo infrastruktūru nolūkā pienācīgā mērā savstarpēji savienot visas ES dalībvalstis, par vitāli svarīgu elementu tika atzīts tas, ka investīciju vide enerģētikas nozarē tiek nepārtraukti uzlabota.

Delegācijas uzsvēra, ka ir vajadzīgs vairāk rentablu investīciju stratēģiskās un viedās infrastruktūrās. Tās arī atgādināja, ka visām dalībvalstīm steidzami efektīvi un konsekventi jāievieš un jāpiemēro trešā enerģētikas pakete, lai nodrošinātu labvēlīgu un uz tirgu orientētu investīciju klimatu visā Eiropas Savienībā, pamatojoties uz stabilu un paredzamu Eiropas tiesisko regulējumu.

Papildus TEN-E regulai, ko pieņēma 2013. gadā kopā ar infrastruktūras savienošanas instrumentu, izveidojot stabilu Eiropas regulatīvo instrumentu, kura mērķis ir apzināt un nodrošināt savlaicīgu KIP īstenošanu, tika pieminēts arī Komisijas izveidotais Investīciju plāns Eiropai un jo īpaši Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) izveide, ar ko ir paredzēts būtiski uzlabot ES investīciju projektu piekļuvi ilgtermiņa finansējumam. Šis instruments aptvertu KIP vai citus starpsavienojumu projektus, tādējādi paātrinot un papildinot pašreizējo KIP atbalsta struktūru un ne tikai. ESIF piedāvā jaunas komerciālā finansējuma iespējas. Šajā sakarā delegācijas uzsvēra, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka visi esošie un piešķirtie ES resursi tiek izmantoti pilnībā, un tupināt uzlabot regulatīvo vidi investīciju jomā.

Vide

Vides padomē, pamatojoties uz prezidentvalsts informatīvo piezīmi ar diviem jautājumiem (dok. 6143/15), notika viedokļu apmaiņa par Eiropas pusgada ekoloģizāciju. Ministri atkārtoti apstiprināja, ka vides politika, ekonomikas ekoloģizācija un Eiropas pusgada ekoloģizācija var ļoti būtiski palīdzēt sasniegt plašākos politikas mērķus – stimulēt izaugsmi un radīt darbvietas.

Ministri norādīja, ka ir laiks panākt progresu un pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz sinerģija starp vides politiku un politiku citās jomās, to darot ar tādu instrumentu un iniciatīvu kombināciju kā fiskālo sistēmu ekoloģizācija, mērķtiecīgākas investīcijas un pētniecības un izstrādes sekmēšana, un ņemot vērā MVU īpašās vajadzības.

Ministri tomēr atzīmēja, ka 2015. gada izaugsmes pētījumā par maz ir atzīts, cik liela nozīme plašākajā ilgtspējīgas attīstības kontekstā un izaugsmes, darbvietu un investīciju sekmēšanā ir vides pasākumiem, resursu efektīvai izmantošanai un zaļajai ekonomikai.

Padome aicināja Komisiju, gatavojot šā gada beigās gaidāmo stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanu, ņemt vērā pamatnostādnes un skaidros vēstījumus, kas iekļauti Padomes 2014. gada 28. oktobra secinājumos, tā lai tiktu nodrošināta stingra vides dimensija un pilnīga sinerģija starp vides politiku un citām politikas jomām.

Padome atzinīgi vērtēja iespējas, ko sniedz gaidāmais Komisijas priekšlikums par digitālo vienoto tirgu (DVT), kā arī prezidentvalsts sagatavoto sarakstu, kurā doti piemēri uz ekoloģizētu izaugsmi un darbvietu radīšanu vērstai sinerģijai, kāda ir iespējama starp aprites ekonomikas mērķiem un gadāmo DVT stratēģiju. Ministri īpaši uzsvēra to, cik svarīgas ir dažas jomas, piemēram, viedās pilsētas (tostarp lietpratīga transporta un apgaismes sistēma), atkritumu apsaimniekošana, telpiskā plānošana un piekļuve informācijai par vidi un tās izplatīšana.

Visbeidzot, ministri izmantoja iespēju vēlreiz izteikt neapmierinātību par to, ka Komisija ir atsaukusi tiesību aktu kopumu par atkritumiem, un aicināt Komisiju nekavējoties iesniegt jaunu un vērienīgāku priekšlikumu par aprites ekonomiku, kuram vajadzētu būt plašākam un aptvert ne tikai atkritumu jautājumu.